

Informatiebulletin Januari 2013

Op 17 december jl. ondertekenden MOVARE, de GGD, de Universiteit Maastricht, verschillende kinderopvang organisaties, Sportpark Ter Waerden en het Sport en Leisurerepark Landgraaf een intentieovereenkomst. In deze overeenkomst spraken de partijen af samen te gaan onderzoeken of de Landgraafse basisscholen in de toekomst kunnen uitgroeien tot scholen waar aan kinderen integrale dagarrangementen aangeboden worden, waarbij leren, sportief en gezond gedrag en cultuureducatie hand in hand met elkaar gaan.

Middels dit bulletin willen wij U als leerkracht van en van de Landgraafse basisscholen informeren over deze bijzondere ontwikkeling.

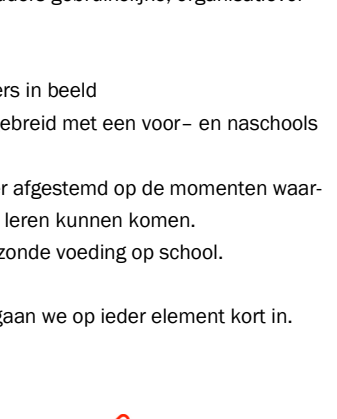
De ondertekening op 17 december 2012 in de rococo bibliotheek van Rolduc.

Kijk voor meer informatie ook op het MOVARE intranet!

www.movare.nl

De aanleiding

Gezonde kinderen komen tot betere leerprestaties dan ongezonde kinderen. Dat is de basisgedachte bij de wens om de basisscholen in Landgraaf de komende jaren om te bouwen tot scholen, waar gezondheid, onderwijs en aandacht voor cultuur hand in hand gaan. De regio Parkstad kent, ten opzichte van de rest van ons land, een relatief groot aantal kinderen met overgewicht. Ongezonde voeding in combinatie met relatief weinig bewegen, veroorzaakt gezondheidsklachten. Deze klachten trekken een wissel op het welbevinden van kinderen en vormen een belemmering voor goede leerprestaties.

MOVARE heeft al langer de ambitie om met haar scholen actief te ondersteunen bij het ombuigen van deze tendens. Het aantal bewegementen op scholen is echter door de druk op het lesrooster de laatste jaren alleen maar afgenomen. Onder deze condities is het lastig, zo niet onmogelijk, om een significante bijdrage te leveren aan het realiseren van deze ambitie.

Wat zijn integrale dagarrangementen

Omdat de inrichting van onze scholen het op dit moment lastig maakt om aan kinderen een gevarieerd, op leren, sport en bewegen en gezonde voeding gericht dagprogramma te bieden, willen we onderzoeken of een verandering van de inrichting van de schooldag een oplossing is.

Binnen een integraal dagarrangement veranderen een aantal, vanuit de historie voor scholen en ouders gebruikelijke, organisatievormen.

- Er komen nieuwe partners in beeld
- De schooldag wordt uitgebreid met een voor- en naschools tijdvak
- Het dagritme wordt meer afgestemd op de momenten waar op kinderen het best tot leren komen.
- De school voorziet in gezonde voeding op school.

Om het beeld meer te verfijnen gaan we op ieder element kort in.

Nieuwe partners

Op basisscholen werken generalisten. Een leerkracht moet van vele markten thuis zijn. In de omgeving van de school zijn er vaak partijen die ook met kinderen werken. Door de kennis en kunde van deze partijen een plek te geven binnen de school, wordt het aanbod krachtiger.

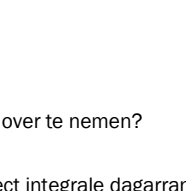
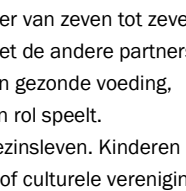
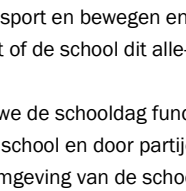
Binnen de ontwikkeling van de integrale dagarrangementen in Landgraaf participeren een aantal partijen in de organisatorische sfeer en een aantal andere partijen in de daadwerkelijke (beoogde) uitwerking.

De GGD zuid Limburg is en van de belangrijke karteekers. Met name het gezondheidsaspect is voor hen het belangrijkste aandachtspunt. De GGD hoopt via de integrale dagarrangementen een manier te vinden die helpt bij het creëren van een schoolklimaat waarbij kinderen meer gaan bewegen en gezonder gaan eten.

Omdat we willen weten of gezondheid en welbevinden ook daadwerkelijk van invloed is op de leerprestaties van kinderen, heeft de Universiteit Maastricht deel aan het project. De onderzoeksschool CAPHRI van de universiteit gaat multidisciplinair onderzoek doen naar de effecten van bewegen en gezonde voeding op school.

Ook de organisaties voor kinderopvang waarmee de Landgraafse basisscholen samenwerken, maken onderdeel uit van het project. Scholen en voor en na school opvang op basis van een gedragen gezamenlijke pedagogische en inhoudelijke visie verder vorm kan krijgen.

Een laatste belangrijke partij zijn de grote sportparken. Park Ter Waerden en het Sport en Leisurerepark vertegenwoordigen een keur aan sportverenigingen die een bijdrage kunnen leveren aan de diversiteit van het bewegen op school. Daarnaast bieden beide parken de fysieke mogelijkheden om de beweegambitie handen en voeten te geven.

De voor- en de naschool

De druk op het lesrooster op onze scholen is groot. Passend onderwijs, opbrengstgericht werken en nieuwe aandachtsgebieden als burgerschapsvorming en cultuureducatie zorgen ervoor dat sport en bewegen en creativiteit niet altijd tot hun recht komen in het rooster van de school. De vraag rijst of de school dit allemaal alleen op moet pakken binnen de uren die een lesdag nu telt.

In het kader van het project integrale dagarrangementen willen we onderzoeken of we de schooldag fundamenteel kunnen veranderen. Door gebruik te maken van de tijd die er is voor en na school en door partijen als de kinderopvang partners, de sportverenigingen en culturele aanbieders in de omgeving van de school in te zetten, kunnen we kinderen de mogelijkheden bieden om op een brede en gevarieerde manier te ontwikkelen. In wezen betekent dit dat de schooldag opgerekt wordt. Kinderen kunnen eerder naar school en kunnen langer blijven. Binnen deze tijd (in de literatuur wordt vaak gesproken over van zeven tot zeven) heeft de school een belangrijke rol, maar wordt ook aanbod vormgegeven samen met de andere partners.

Met name in de tussenschoolse opvang zien we kansen om een impuls te geven aan gezonde voeding, maar er zijn ook voorbeelden in het land waar voeding in het naschoolse tijdvak een rol speelt. Voor ouders voorziet de verlengde schooldag in kinderopvang en meer rust in het gezinsleven. Kinderen komen immers thuis nadat ze hun huiswerk gemaakt hebben en sportverenigingen of culturele verenigingen en dergelijke bezocht hebben. De tijd thuis is écht vrije tijd mét hun ouders.

Het oprekken van de schooldag heeft gevolgen en roept natuurlijk vragen op.

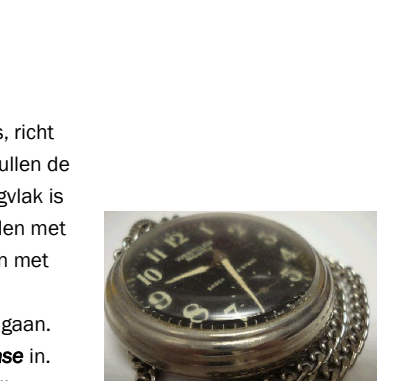
- Kun je ouders verplichten om deel te nemen?
- Hoe zit dat met de normjaartaak van leraren?
- Wie is verantwoordelijk in de voor- en naschool?
- Is het ethisch wel verantwoord om een deel van de opvoedtaak van ouders over te nemen?
- Hoe gaan we dat allemaal betalen?

Het is zomaar een greep uit de vele vragen waarop de onderzoeksfase van het project integrale dagarrangementen een antwoord moet gaan geven.

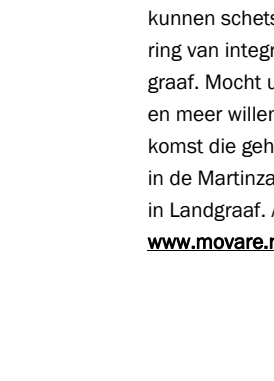
Dagritme

Er zijn veel modellen in omloop die een verandering in het dagritme teweeg brengen. Nu al werken een aantal van onze scholen met een continuooster, in wezen ook een manier om de dag anders in te richten dan van oudsher gebruikelijk is. Andere voorbeelden zijn het Hoorns Model, waarbij naast de vrije woensdag middag ook een vrije vrijdag middag ingeroosterd wordt, en het vijf gelijke dagen model.

Eén model springt er als het gaat om het onderzoek wellicht uit en dat is het bioritme model. Binnen deze manier van denken over het inrichten van de schooldag wordt namelijk uitgegaan van instructie en verwerkingsmomenten op school die aansluiten bij het moment waarop de kinderen het meest ontvankelijk zijn voor inhoud. Uit onderzoek blijkt dat wij kinderen nu laten werken op tijden die hiervoor net minder geschikt zijn. Op die momenten zouden sport, bewegen en culturele activiteiten wellicht meer dienstbaar zijn. In het kader van de onderzoeksfase zal een keuze gemaakt moeten worden voor een model op basis waarvan we de integrale dagarrangementen vorm kunnen geven. Hiervoor zal een werkgroep gevormd worden

	voord	voormiddag	voornamiddag	voornamiddag	voornamiddag	voornamiddag	voornamiddag
maand	VSO	Onderwijs	Para/Aktiviteiten	Onderwijs	BSO		
dinsdag	VSO	Onderwijs	Para/Aktiviteiten	Onderwijs	BSO		
woensdag	VSO	Onderwijs	Para/Aktiviteiten	Onderwijs	BSO		
donderdag	VSO	Onderwijs	Para/Aktiviteiten	Onderwijs	BSO		
vrijdag	VSO	Onderwijs	Para/Aktiviteiten	Onderwijs	BSO		

Gezonde voeding

In een aantal Europese landen is het heel gewoon dat de school ook voorziet in de voeding van kinderen. Vaak is dit van oudsher zo gegroeid. Kinderen eten hun lunch, en vaak ook de warme maaltijd, op school.

In Nederland is de verantwoordelijkheid voor de voeding bij uitstek gereserveerd voor ouders. In onze scholen zien we dat de kwaliteit van deze voeding, zeker waar het de lunch betreft, niet altijd goed is. In relatie tot de toenemende zwaarlijvigheid van kinderen, baart dit zorgen. Binnen het project integrale dagarrangementen willen we onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om ook op onze scholen een rol te spelen in de gezonde voeding van kinderen. Ook hier geldt dat de verlichting voor ouders nauwelijks haalbaar of wenselijk is, maar dat voeding op school wellicht ook in een behoefte kan voorzien.

Tijdpad

De intentieovereenkomst die op 17 december j.l. getekend is, richt zich vooralsnog alleen op de **verkenningfase**. In deze fase zullen de verschillende partijen gaan onderzoeken in hoeverre er draagvlak is voor een ontwikkeling van de landgraafse scholen naar scholen met integrale dagarrangementen. De verkenningfase loopt tot en met juni 2013.

Op enig moment zal het besluit vallen om al dan niet door te gaan. Indien dit besluit positief uitvalt gaan we de **voorbereidingsfase** in. Deze fase beslaat het schooljaar 2013-2014 en zal gericht zijn op het voorbereiden van een daadwerkelijke start van een pilot in het daaropvolgende schooljaar. De derde fase is de **invoeringsfase**, waarin een aantal scholen als pilot daadwerkelijk gaan werken met integrale dagarrangementen. Tijdens deze fase vind ook het onderzoek plaats.

Het maakt duidelijk zijn dat dit alles in de laatste fase, de evaluatiefase, ook weer uitgebreid **geëvalueerd** moet worden, waarna de opbrengsten ook naar andere scholen verspreid kunnen worden.

Tot slot

We hopen dat dit informatiebulletin een goed eerste beeld heeft kunnen schetsen van de ontwikkelingen rondom de mogelijke invoering van integrale dagarrangementen op de basisscholen in Landgraaf. Mocht u op basis van dit bulletin geïnteresseerd zijn geraakt en meer willen weten, meldt u dan aan voor de informatiebijeenkomst die gehouden wordt op 31 januari, tussen 19.00u en 20.30u in de Martinzaal van het Charlemagne college aan de Eijkhagenlaan in Landgraaf. Aanmelden kan via de link www.movare.nl/ida